

Selles numbris:

- Klaasikojas puhutakse klaasi
- Tsaariaegne saeraam tagasi Järvakandis
- Rock Rabab kirjutas end kaardile
- Volikogu kinnitas eelarve
- Motokauplus avatud
- Vald ostis invabussi
- Rohelise Jõemaa arengukavast
- Kooliprogrammi tuleb autoõpetus
- Perespordipäevast
- Võrkpallineiuud taas edukad
- Tartusoomlane Järvakandis
- Käsitöönäitus aleviraamatukogus

Vana saeraam jutustab puidutööstuse lugu

19. aprillil toodi muuseumi õuele Viljandis valmistatud ja Suure-Jaani lähedal viimati töötanud tsaariaegne (esialgne, alles verivärsk ja täpsustamata versioon) raamsaag. Muuseumis tuleb uurimisele hüpotees, kas see saeraam võib olla Järvakandist pärit: kui Gerhard Lukk 1920ndate aastate alguses saeveski sisseadeti uuendas, siis vana raam võidi müüa just Suure-Jaani kanti. Kõik võib olla... Igal juhul on saadud annetuse vääriliseks tähistamiseks Järvakandi puidutööstuse varasema ajajärgu tutvustamisel ja külastajatel on võimalik näha tehnikat, millega 20 sajandi alguses palkidest saelauda saadi. Saeraami jõuallikat toideti petrooleumiga, kuid kahjuks ei ole jõuallikas säilinud. Allan Kima sõnul on plaanis naabermuuseumide abiga saadud saeraamile kui eksponaadile tulevikus ka jõuallikas lisada. Ja Järvakandi Puidutehases on veel alles 1930ndate aastate tehnikat...

Siin, Imavere saeveski territooriumil, ootas "Original Burengatter" pea 5 aastat oma saatust. Täna on ta Järvakandi Klaasimuuseumi eksponaat ja vajab restaureerimist. Foto: Allan Kima

Järvakandi Klaasimuuseumi klaasikoja avamine

8. mail

- kell 15.00 muuseumi püüne peal avamine, kõned, etteasted, klaasikoja külastus.

Tegevuste kestus ligikaudu kaks tundi

- kell 18.00 rahvamaja väikeses saalis

valla ja muuseumi poolt korraldatud tänuüritus abilistele ja talgulistele: käesolevaga on muuseumi poolt palutud kõik, kes on meid aidanud ja andnud oma väerika panuse nii nõu kui jõuga kodukandi klaasikoja kompleksi rajamisel

Allan Kima
Järvakandi Klaasimuuseumi juhataja

Järvakandi Tallinna mnt. 17, tel. 4894710 jarvakandi@jarvakandi.ee

Klaasipuhumine Järvakandis on taas tõsiasi

See, et klaasimuuseumis aeg – ajalt ikka midagi uut ja ilusat juhtub, ei üllata enam vist kedagi.

Seekord aga „pandi märk maha“ klaasimuuseumi klaasikojas, kus juba kuid seisnud suurele klaasisulatusahjule lõpuks elu sisse puhuti: 2. aprillil lülitati ahi tööle ja algas nädalapikkune sissekütmise periood, mille jooksul ahju temperatuuri aeglaselt 1100 kraadini tõsteti. 10. aprillil aga alustati puhumist. Taastatud on järjepidevus: uuesti peale 79-aastast vaheaga töötab Järvakandis pidevalt klaasisulatusahi, mille abil puhujad valmistavad käsitöenduslikult klaasist esemeid (puhumine Järvakandis lõpetati, kui 1928. aastal mindi üle klaasi mehhaanilisele tootmisele). Tõsi, 2005. aasta vallapäevade ajal toimus värskelt katuse alla saanud klaasikoja hoones Ants Leinbergi ja Henn Heinsoo poolt läbi viidud klaasipuhumisdemonstratsioon, jäädes tookord siiski vaid ühekordseks ettevõtmiseks.

Ahi ise ehitati valmis juba 2006. aastal, meistriteks Ants Leinberg ja Henn Heinsoo, kuid selle töölerakendamine erinevatel põhjustel esialgu siiski viibis.

Klaasimeister Raimo Johanson askeldamas muuseumi klaasisulatusahju ees. Nii sünnib ürgtulisest klaasist kaunis ese.

Et uus klaasisulatusahi on mõeldud klaasiesemete valmistamiseks puhumise teel, siis on lisaks klaasimeister Eero Vaikrele ametis ka

klaasipuhuja Raimo Johanson, kes annabki puhudes sulatusahjust saadavale 1100 kraadini kuumutatud klaasimassile soovitud kuju, mis seejärel lõõmutusahju paigutatakse, kus klaas aeglaselt jahtub. Puhujat abistab töökojas klaasimeister, kes hiljem toodetele ka viimase lihvi annab.

Juba on puhumismeetodil jõutud valmistada vaase, klaasilli, küünlaaluseid, dekoratiivvaagnaid ja klaasluiki. Eero Vaikre sõnul on aga tulevikus kavas tootevalikut laiendada.

Klaasipuhumist ja esemete valmistamist on klaasimeistri juhendamisel võimalik proovida ka muuseumi külastajatel. Puhumisproov on muuseumipileti ostmisele tasuta (siiski valib grupp endi seast vaid ühe õnneliku), kuid kui soovitakse klaasist midagi keerukamat valmistada, tuleb töötunni eest (juhendamiseks) kulude katteks tasuda 1000 krooni. Klaasiesemete valmimist saab klaasikojas jälgida tööpäeviti peamiselt ennelõunal ja vahel ka laupäeviti.

Vaivara kooli õpilased peale klaasimuuseumi muuseumitundi puhumispiipu proovimas. Fotod: Allan Kima

Et klaasikoja töö käivitamisele on olnud väga palju kaasaitajaid, siis soovib klaasimeister ja –kunstnik Eero Vaikre OÜ Klaasistudio poolt tänada kõiki, kes selles abiks on olnud, lisades, et klaasitöökoja käivitamine on kindlasti kollektiivse töö vilj.

Kas uus planeet maakonna rockitaevas?

Kui kuuekümnendate keskpaiku Järvakandi toonased koolipoisid oma esimest kidrabändi seadsid ja tänaseks juba ligi neljakümne viie aastase traditsiooniga „Welledele“ vundamenti ladusid, ei osanud nad ilmselt oma rõõmsamateski unenägudes näha, et järgmise sajandi esimesel kümnendil on siinses töölisasulas kulgemas kolm küll üsna erinevas mõtmes, kuid samas omavahel mõneti seotud rockifestivali või –festivalikest.

Aga ometi on läinud nii, et lisaks tänavu suvel toimuvale juba kolmandale kahepäevasele Rabarockile ja kaheksal sügisel aset leidnud Rabarocki Klubile (varem küll ka Sügisrocki ja Rabarocki nime all) siinkandis veel üks kõvema muusika festivali traditsioon tekkimas on.

Nimelt võis 14. aprillil Järvakandi Rahvamajas üle mitme kuu taas tunda tõelist rockihõngu – sedakorda püüdsid karmima traadimuusika lippu kõrgel hoida valdavalt just kooliealised tegijad. Nii olid ürituse ROCK RABAB korraldajad Rea Lichti eestvedamisel üle maakonna kokku kutsunud kuni kaks aastat tegutseda jõudnud noortebände – seega mitte küll veel oma ala meistreid, kuid siiski juba pillimängumõnu käe sisse saanud noori. Rockiõhtul astus üles kaks bändi Järvakandist ja Raplast, üks Märjamaalt, Juurust ja Kohilast. Õhtu lavalise osa lõpetas konkursiväliselt esinenud ja juba üleriigilist tuntust koguda jõudnud täismeeeste bänd Brides in Bloom.

Noor rockipublik lavaestist tühjaks ei jätnud

Kui pidu alustanud kohaliku Sick of Sorrow ülesastumises võis märgata juba suhteliselt kokkukõlavat pillimängu, siis paari järgmise bändi esinemises leidis kuulaja ka midagi mõnusalt algaja-

likku, et rõõmsalt tõdeda: rockiõhtul on esinemisloa saanud ka üsna värsked muusikakollektiivid (oligi ju ürituse üks eesmärkidest lavarõõmu pakkumine ka päris algajaile).

Alvar Tiitus ja Artjom Jevstafjev (Sick of Soorow). Fotod: Aso Licht

Et noortel muusikutel lisaks emotsionaalsele ka praktilist tulu tõuseks, oli kohal žürii, kes küll esinenud bändidest mingit pingerida ei seadnud, kuid siiski asjalikke näpunäiteid ja kiidusõnu jagas. Žürii (oli koostatud liikmete paikkondlikke seoseid ja isiklikku loomingulist prestiiži silmas pidades) koosseisus Triin Anni, Margus Mikomägi, Jevgeni Pärj, Janek Muru ja Taavi Langi nimetas ka parima kitarristi, bassisti, klavikamängija, trummari ja vokalisti. Žürii liikme Triin Anni (Eesti suurima noorte bändide konkursi "Noortebänd 2006" korraldaja) sõnul ei reastatud bände põhjusel, et ühe bändi esiletõstmise oleks olnud väga keeruline, sest kõik olid isemoodi toredad. Ometi nimetas Triin paremini meelde jäänuna just Järvakandi Sick of Sorrow'd, mille solist, Artjom Jevstafjev sai ka parima vokalisti tiitli, parimaks trummariks aga tunnustati teise kohaliku bändi Desired Life löökriistamängija Jevgeni Šerstjuk, kes sai tunnustuse osaliseks eelkõige tänu tõeliselt energilisele esitusele! Triin Anni: „Täpne, puhas biit, ladusad fillid, kõik nii, nagu olema peab!“

Et esimene RABA ROCKIB kulges üldjoontes ladusalt, kinnitasid nii esinejad, žürii liikmed kui tuline publik. Ürituse peakorraldaja Rea Lichti sõnul on korraldajadki üsna rahul ja veendunud, et esimene üritus ei jää viimaseks, sest kõik sujus, publikut oli piisavalt ja mis peamine – noored muusikud said taas ühe lavakogemuse tasemel helitehnikaga.

VOLIKOGUS

Volikogu kinnitas eelarve

Volikogu 21. märtsi istungist võtsid osa volikogu liikmed Enno Alliksaar, Peeter Kustmann, Katrin Kuum, Karin Lega, Donald Lunev, Marko Matson, Malle Miilmann Liis-Mail Moora, Kristo Rajasaare, Anatoli Riipinen ja Jaan Viertek.

Valla ehitismäärus

Pärast vastavasisulist ettekannet ja lühikest arutelu otsustas volikogu lugeda valla ehitismääruse I lugemine lõppenuks.

Järvakandi valla 2007.a eelarve

Sõnavõttega eelarve muudatusepanekute kohta esines volikogu esimees Enno Alliksaar. Raamatupidaja Merike Männik rääkis projekti tehtud parandustest ja täiendustest.

Volikogu kinnitas Järvakandi valla 2007. aasta eelarve 8 poolt ja 2 erapooletu häällega. 1 saadik hääletamisel ei osalenud.

Võrreldes 2006. aasta eelarvega on 2007. aasta vallaelarve maht on märgatavalt kasvanud. Kui 2006. aasta eelarvesse oli tulust planeeritud 16822945 krooni ulatuses (sellest füüsilise isiku tulumaksuna 7166000 krooni) ja kulusid 16625550 krooni, siis 2007. aasta eelarves on tulu 22860145 krooni (füüsilise isiku tulumaks 8500000 krooni) ja kulu 22860145 krooni.

Informatsioon

Antud päevakorrapunkti juures oli kõne all kodaniku kaebus selle kohta, et vallavanem ei vasta esitatud avaldustele (leiti siiski, et avaldusele on reageeritud); vajadus muuta hooldekodu mittetulundusühinguks ja vajadus Järvakandi Gümnaasiumi direktori koha täitmiseks Aet-Triin Vasnu puhkuse ajaks.

Volikogu otsuste ja määrustega on üksikasjalikumalt võimalik tutvuda Järvakandi Aleviraamatukogus, Järvakandi vallamaja infoteas ja Järvakandi valla internetikoduleheküljel www.jarvakandi.ee.

Uksed avas esimene moto-kauplus Järvakandis

2. aprillil avas endise kaubamaja hoones uksed taas üks kauplus – MOTOFOCUS.

Kaupluse tegevjuhi ja juhatuse liikme Aivar Kirsi sõnul pakutakse uues poes käesoleval ajal eelkõige mootorrattaid ja mõningast vastavat lisavarustust ning teostatakse tsiklite hooldust ja remonditöid. Tulevikus kavatakse pakkuma hakata ka näiteks kiivreid, saapaid jms.

Suurem osa müügil olevatest mootorrattastest (nii uued kui kasutatud) on Jaapani päritolu, aga on võimalik tellida ka näiteks Saksamaal toodetud sõiduvahendeid.

A. Kirsi hinnangul on esimesed nädalad kulgenud kaupluse suhteliselt hästi – alguses müüdi keskmiselt mootorrattas päeva kohta. Valdavalt on ostjad olnud mujalt Eestist. Kindlasti on läbimüüki aidanud kasvatada Motofocuse osalemine Tartu motomessil, kus sõlmiti mitmeid kasulikke kontakte ja saadi muu hulgas ka kutse osaleda Jõgeval korraldataval rahvusvahelisel motokokkutulekul Jõgeva Treff oma hooldusboksiga. Teise eeldusena paremaks läbimüügiks nimetab kaupluse juhataja paindlikku hinnapoliitikat, mis lubab konkureerida suuremate müügiesindustega.

Kaupluse tegevjuht Aivar Kirs müügisala. Foto: Maio Kirs

Hooldekodu sai invabussi

Hooldekodu buss on varustatud ka invatõstukiga. Foto: Mart Järvik

Seoses hooldekodu ligi kahekümneaastase vanusega sõiduauto Opel Rekord lõpliku amortiseerumisega tekkis vajadus uue liiklusvahendi soetamiseks. Vaja oli just sõidukit, millega on võimalik ka ratastoolihaigeid ja invalide transportida.

Eestist uut invatõstukiga bussi ostes tulnuks arvestada ca miljonikroonise väljaminekuga ja sellest lähtuvalt hakkasin otsima odavamaid võimalusi. Nii avastasingi ühe Rootsi internetioksjoni, kus soovitud tehnikat päris tihti saadaval. Esimest korda jäi sobivale autole silm peale veebruaris, kuid siis olin oksjoni toimumise ajal Tallinnas ja sülearvutiga WiFi levialas pakkumist tehes kadus järsku internet ning nii soovitud kaup seekord käest libiseski. Märtsi lõpul aga õnnestus soovitud tulemuseni jõuda. Sobivale bussile pakkumist tehes andsid konkurendid alla ja nii ostimegi Volkswagen LT 35 invabussi (väljalase 2001. a juuni) meie hooldekodule turuhinnast pea poole odavamalt. Bussi kasutamise korra ja tingimused avaldame järgmises vallaslehes.

Mart Järvik
vallavanem

Roheline Jõemaa vaatab tulevikku

Ühteistkümmet omavalitsust koondav Rohelise Jõemaa koostöökoogu (RJK), kuhu kuulub ka Järvakandi vald, hakkab 2009. aastast jagama raha kohalikele projektidele, selleks on koostamisel pikaajaline arengu kava kogu Jõemaa piirkonnale.

Koostöökoogu tegevjuhi Merle Adamsi sõnul näitab pikaajaline arengukava ehk strateegia kätte suunad, mille arendamiseks hakatakse Euroopa Liidu toetusprogrammi "Leader" raha seitsme aasta vältel kasutama. Strateegia koostamise nimel analüüsisid Rohelise Jõemaa esindused aprillis Võidula mõisas oma piirkonna tugevusi, ohte, nõrku külgi ja võimalusi.

Senine tulemus

Sellele eelnesid Jõemaa valdades fookusgrupi uuringud, mis tõid välja piirkonna arenguvajadused (v.t ka märtsi "Järvakandi Kaja"). Mõned olulisemad märksõnad, mis jäid kõlama kogu Jõemaa piirkonna kohta:

Teed ja internet – üldine probleem. Soovitud olukord: teed tolmuvad ja küladest põhimääradele pääs tagatud. Interneti levi tagamine. Aruteludes selgus, et need on olulisemateks kogukonna ja ettevõtluse arenguteguriks, ressursimahukad ja vajalikud.

Kooskämiskohad ehk valgustatud aknad. Seltsi toimekus, kogukonna suurus, valla tugi on võtmesõnad külamajade-rahvamajade renoveerimisel või ehitamisel. Seetõttu on oluline, et igas piirkonnas oleks korraldatud ning toimiv seltsimaja-rahvamaja. Tervitatav on Vändra Vallavalitsuse kavatsus rajada lähema kahe aasta jooksul valla vahendite arvel suurematesse külaoktadesse rahvamajad.

Vaatamisväärsused, puhkekohad. Lisaks kooskämiskohale katuse all vajavad rajamist ja arendamist puhkekohad, kiigeplatsid ja viidastamist ning eksponeerimist vaatamisväärsused. Viidastamist korrastamisest võidakse kõik, nii kohalikud kui turistid. Piirkonnas on puudu bussiootepaviljonidest ja avalikest käimlatest.

Turismivaldkonnas nähakse vajadust tagada teenindushoonete funktsioonid: WC, dušš, pesupesemise ja söögitegemise võimalus, veevärgi ja kanalisatsiooni toimimine. On vajadus rajada juurde majutuskohti. Kes rajab 100 inimesele konverentsikoha koos sinna juurde kuuluvate teenustega, võib turul

edukalt kaubelda. Ettevõtte on kasvanud ja korraldavad suurematele seltskondadele koolitusi ja koosviibimisi.

Tööpuudus või tööjõupuudus? Tööpuudus tuleneb pigem suutmatusest pidada töödistsipliini ja tahtmatusest töötada, seetõttu peeti seda pseudoprobleemiks. Tööjõupuudus on aga seevastu aktuaalne. Leidus mitmeid ettevõtjaid, kes on koheselt valmis sobiva töötaja tööle võtma ja väärilist palka maksma. Probleemiks on talutöodes asendaja leidmine. Eesti meeste tööleisirdumist välismaale peeti ajutiseks lahenduseks ja tööks pereväärtuste arvel. Ühes mehises grupis lipsas kogunisti lendu hüüdlause: Eesti mehed jõuluks koju ja tööta Eestis! Noorsootöötajale soovitati ülikooli järrele minna, elamispind remontida ja palgaraha eelarvesse planeerida. Tõsine mõte seoses Jõemaa noorte ametnike, spetsialistidega – vaja koonduda ja üksteisega suhelda.

Taastuvenergia. Väikeste ja ökonoomsete katelde töölerakendamine, tsentraalkatlamajade renoveerimine ja asendamine säästlikega. Lisaks hakkepuudu kasutamisele on vaja õppida tundma teisi võimalusi – energiavõsa, teravili jne. Küsimuste ring seonduv nii küttekahades kasutamise kui toorme tootmisega. Mis on majanduslikult põhjendatud, kohalikul toorainel baseeruv ja säästlik?

Tooted, teenused. Puudust tuntakse renoveeritud rendipindadest teenindus- ja tootmisfääri ettevõtetele. Kaisma valla näide: vald kavatab renoveerida tootmishoone, selleks, et ettevõtja saaks alustada tootmist ja pakkuda kohalikele töökohti.

Koolitused. Projekte on vaja osata kirjutada, ellu viia ja aruandlust korraldada. Äriplaani koostamine peab saama selgeks. Oodatakse eelkõige Jõemaa temaatikast lähtuvaid koolitusi. Manitsetakse koolitustega mitte üle pingutama.

Seltsid. Oluliselt võtmeküsimuseks on seltside areng: seltsid toodete ja teenuste pakujana, suutlike projektide teostajatena. Eestvedajad – inimeste säästmine, tööjaotus, eeltingimused uute liidrite kasulavale. Seltsid peavad saama oluliselt tugevamaks ja omandama projektijuhitumise kogemused. **Kohalik omavalitsus.** Tegeleb kõigega ise ja pole hetkel valmis teenuseid üle andma. Ja kui ongi valmis, siis pole jälle neid, kes oleks valmis teenuseid pakkuma. Vallad tegelevad nii poest leiva toomise, arsti juurde transportimise kui külades ürituste korraldamisega. Positiivse näitena kerkis esile

Suure-Jaani vald, kus kogu kultuuri- ja külaliigutamise tööd ei tee ära mitte vallavalitsus, vaid see on delegeeritud konkreetsele osale küladele, külaseltsidele. Sellisest külades toimetamisest tekib sünergia. Anna meistrimehele tööriist! Raha on vahend mitte eesmärk. Samas vallas toimub iga küla külaliidrite - külanemate ümarlaud, räägitakse heast ja halvast, infovahetuse olulisust näevad nii külainimesed kui vallavalitsuse ametnikud.

Valdade olulisem panus on informeerimine ja ümarlaudade korraldamine. Hea näide Tori vallast, kus olulised teemad arutatakse läbi külaliidrite ümarlauas, informeerimise teiseks oluliseks kanaliks on kogu valla elu kajastav meeskonnatöös sündinud leht. Arendamist vajavad erinevad infokanalid, kus veel ei toimi ümarlauad, seal tuleb need toimima tõugata.

Aruteludes olid paaris nii probleemid kui lahendused. Oleme ausad, Roheline Jõemaa pole imerohi, kõiki probleeme ei suuda ka meie lahendada. Paljud lahendused on meil käeulatuses, enam sõltuvad need meie valmidusest teha koostööd: ühiselt planeerimine, ühiselt panustamine, ühine piruka jagamine. Sammu pikkuse seame ise strateegia koolitus-aruteludel.

Strateegia valmib selle aasta teises pooles. Seni jätkuvad ühisarutelud. Igast vallast on esindajad, kelle kaudu saab iga valla elanik edastada oma arvamused, ettepanekud. Järvakandi valda esindavad noortejuht Rea Licht, volikogu esimees Enno Alliksaar ning vallavalitsusest Sirje Mett.

Järgmine kokkusaamine toimub 6. juunil, kus arutatakse konkreetseid projekteid, mida võiks ellu viia ja mida mitte.

Sirje Mett
abivallavanem – arendusnõunik

Strateegia koostamise koolitusel Toris. Rohelise Jõemaa fotogalerii

„Rosin“ Järvakandi Gümnaasiumi õppekavas

Järvakandi Gümnaasium võib endaga rahul olla: kutsekriteeriumi nõutele vastavate õpetajatega on komplekteeritud kõik õpetajakohad, õpetajate keskmine vanus on 45 aastat ja gümnaasiumi hoonete kompleksi olukord on pigem hea kui rahuldav. Õpilaste õpetulemustega võib samuti rahul olla, riigieksamite tulemused on üle vabariigi keskmise, v.a 2001. aasta, millal lõpuklass tegi Järvakandi Gümnaasiumist mitmel riigieksamil vabariigi keskharidust andvate koolide „punase laterna“.

Halvast poolest on see, et aasta-aastalt väheneb õpilaskond, seda eriti gümnaasiumi osas. Olukorra parandamiseks pakub Järvakandi Gümnaasium koos vallavalitsusega noortele gümnaasistidele meeldiva üllatuse – uuest õppeaastast algab 10. klassis B-kategooria mootorsõiduki juhtide koolitus. Eeldame esialgset koolitust Heino R Emmeli Auto-kooli baasil. Koolitus lõlmab 41 teooriatundi (3 tundi nädalas). Sellele lisandub 16 tundi meditsiinõpet ning sõiduoskus tuleb omandada 20 tunniga.

See on esialgne projekt. Lähitulevikus on B-kategooria juhtide koolitus eelkõige E-kategooria autojuhi kutseõppele. Kasutades õppebaasina Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakooli võivad Järvakandi gümnaasistid saada E-kategooria kutsetunnistuse, mis võimaldab juhtida raskeveokeid nii kodu- kui ka välismaal.

Veel lühidalt tööõpetusmajast. Aastavahetuseks suutsime kaasajastada tütarlaste õmblusklassi sisseseade. Täna arendame poiste metallitöö klassi. On hangitud profiklassi traatkeevitusagregaat. OÜ TooRa valmistab ja paigaldab keevituskabiini, muretsetud on rida metallitööks vajalikke käsitööriistu. Projekti rahastab EV Tööturuamet, kuna metallitöö klassis omandab Ants Tohverti juhendamisel grupp pikaajalisi töötuid algteadmisi metallitööst tööharrumuse kujundamise programmi raames.

Enno Alliksaar
Järvakandi Gümnaasiumi hoolekogu esimees

Talispordipäev jäi ära, võimlas peeti perespordipäeva

10. märtsil oli kavas pidada valla lahtist talispordipäeva. Kevad aga arvas, et kuna sügis laias sel aasal pikalt, siis hakkab temagi veidi varem kütma. Igatahes oli rada selleks päevaks liiga lahja, et seal suusasõitu teha. Eks proovime järgmisel aasta uuesti.

17. märtsil peeti võimlas aga toredat kogu pere spordipäeva, mille sees oli lauatennisevõistlus „Lahtine laud” ja osavusmängud kõikidele vanusegruppidele.

Osavust mõõdeti nii keeglirajal...

Ei tea, kas põhjuseks oli kõle ilm või arvati, et tulla võib ainult koos terve perega (järgmisel aastal on üritusel igal juhul teine peakiri, milles sisalduvad kõikide valla elanike nimed), oli osavõtt veidi tagasihoidlik. Need kes osalesid, said paari tunni jooksul oma täpsuse, tasakaalu ja kiiruse proovile panna ning ilma auhinnata ei läinud koju keegi.

kui põrkeplatsil.

Kui hooaja lõpus loeme üle üritustest osavõtu, siis kahe ürituse järel on 100% kirjas kaheksal tervisesportlasel. Kuigi tervisespordi ürituste sari jätkub, ei tähenda see muidugi seda, et ürituste vahepeal ei peaks oma tervise eest hoolt kandma. Kui aga aiatöö, koolitükkide ja pere toitmise kõrvalt juhtub aega üle jääma, minge ikka metsa ka ja andke mootorsõidukile puhkust.

Margus Sepp

Perespordipäevalised autasustamist jälgimas

Fotod: Sigrid Algre

Sisekergejõustik sel aastal õues

Just selline lugu juhtus 28 märtsil, mil oli kavas Rapla maakonna koolinoorte kergejõustiku meistrivõistlused. Väljas oli üle 15 soojakraadi ja taevas säras kevadpäike. Kohilas toimunud sisevõistlused oleks õues peetudki, kui hommikul poleks elektriajamõõtu sisse üles pandud ja seetõttu tuli sprindid katuse all joosta (sees peeti ka kõrgus- ja tavahüppe).

Võistlejaid jagus igast maakonna otsast ja meie kooli esindusel läks kokkuvõttes korda esitada nii mõnigi tore sooritus. Nimetades neid, kellel oli asja autasustamispuudiumile, tuleb au anda teiselegi (isikliku rekordi parandati päris mitmel korral).

A-kl tütarlastest saavutas Sandra Šefer neli esikohta (kõrgushüpe - 1.55, kuulitõuge - 10.81, 60 mtj - 10,66, 800m jooks - 2.49,5) ja oli kolmas kaugushüppes (4.51). B-kl poiste hulgas saavutas Sten Luhtoja II koha teivahüppes (2.80) ja Viljar Piirimaa sama koha 60 mtj (11,25). C-kl oli Karin Jõema III tüdrukute 800m jooksus, poistest sai teivahüppes II koha Joosep Kirss (1.80) ja 60 mtj Egert Tomingas III koha (11.25).

Lõpusringel on ka maakonna korvpallimeistrivõistlused. Kui esimese ringi järel oli Järvakandi Kalev/Tulihein meeskond koguni teisel kohal (6 võitu ja 2 kaotust), siis paar valusat kaotust teises ringis muudavad medalivõimalused üsna ähmaseks. Teoreetiliselt on siiski veel kõik võimalik ja lõppude lõpuks on pall ju ümmargune.

Margus Sepp

Võrkpallineiid kooliliigas edukad

Märtsivaheajal osales Järvakandi Gümnaasiumi tütarlaste võrkpallivõistkond (Sandra Šefer, Maarja Lega, Regina Rüsse, Diana Ringe, Annika Tammiste, Jane Veinberg ja Helena Veinberg) taas üleriigilise kooliliiga finaalturniiril, võites I. vanuseklassis (6. – 9. klass) hinnatava II koha. Neidude treener Erika Šefer – Müller on oma juhendatavatega rahul, märkides, et finaalkohtumine oli tasavägine. Treener tõstis esile ka võistkonna pidevat arengut ja seda, et teist aastat püsitakse riigi paremiku hulgas (eelmisel aastal võit kooliliigas).

Edu on võrkpallitüdrukuid saatnud ka maakonna koolinoorte meistrivõistlustel: võidetud on A-klassi meistrivõistlused (mängiti endast vanuseklass vanematega) ja osaletakse ka B-klassis.

Et Järvakandi koolis on võrkpall populaarne, kinnitab ka see, et 11. aprillil Järvakandi Gümnaasiumi võimlas toimunud maakonna mini-liiga (4. – 6. klass) turniiril osalesid Järvakandist nii tütarlaste (IV koht) kui poiste (III) võistkonnad.

Täiskasvanute maakonna võrkpallimeistrivõistlustel naistele osalevad võistkonnad Kalev I (naised) ja Kalev II (neiid).

Via Järvakandi ehk lugu sellest, kuidas üks soomlane tükkaaval õiget Eestit avastab

Vahel pole puhkamine lihtne – kui ei saa enam ise ka aru, mida sa tegelikult tahad. Nõnda juhtus minuga mõõdund juulis Pärnus. Pool talve olin unistanud merest, aga kui ma lõpuks randa jõudsin, tundsin end totralt – ja lausa kaks päeva järjest. Kolmandal päeval ei kõndinudki ma enam randa, vaid tuttavasse autolaenususse – otsustasin täide viia oma ammuse lubaduse ja pöretada Järvakanti külla Toomasele. Mõtlesin sel päeval mahele hommikutunnil, et isegi, kui Toomast kodus pole, on mul vähemalt võimalus katsetada umbes 60-kilomeetrist Pärnust Järvakanti viivat alternatiivmaanteed. Toomase Järvakandi asub parasjagu Pärnu – Kergu – Järvakandi – Rapla - Tallinna marsruudil ning jutu järgi peaks Via Järvakandi olema mitu korda rahulikum kui kaugvedude Via Baltica.

Äratasin Toomase bensujaamast tehtud kiire telefonikõnega ja hoiatasin sõpra oma tulekust. Autot tankides arutlesin endamisi, et oma teadmistega Eesti väikelinnade kohta ei saa ma küll eriti hiilata. Järvakandistki teadsin vaid niipalju, et juba mitmendat aastat järjest korraldatakse seal Rabarocki ja et linnakeses on tegutsenud suur klaasivabrik, mis töötab mingil määral võib-olla tänase päevani.

Ma ei kartnud komistada vaatamisväärsuste otsa, aga tore, et mind ootas Järvakandis meeldiv üllatus.

Õllesaal

Järvakandi peatänav sai kõndides ruttu otsa. „Sa pole ikka üldse muutunud,” patsutas sõber Toomas puitmaja, mis nägi esmapilgul välja nagu suletud külapood. „Välja arvatud see, et keegi on siia haraka kombel läikivaid õllepurke kokku vedanud,” lisas suvitaja Martin, kes nagu Toomaski eelistab suvepuhkust veeta Järvakandis.

„Mäletad, seda kohta nimetati vahepeal Baikonoriksi,” ütles Toomas kavalalt muiates ja tõmbas kõrtsi ukse lahti.

Lipsasime sisse ja võtsime kohad aknaaluses lauas, kuhu paistis päike. Tundsin ennast kahe järvakandika seltis peaaegu kohalikuna ning võtsin oma kotist automaatselt pastaka ja tüki paberit. Vaatasin rahulikult ringi, nautides pika pärastlõuna algust. Õhk oli stressi- ja suitsuvaba, stiliseerisin paberile sõna KOHAL.

Meeleolu Järvakandi õllesaalis oli kodune ja ajatu, ühesõnaga selline, mida uutest kõrtsides ei suudeta enam mitte mingi nipiga luua. Siin elab ja õitseb veel eesti õllekultuur – nagu kunagi Tartu Humalas, mis nüüd juba üle kümne aasta suletud on. Tunnistasin, et Järvakandi õllesaal on pääsenud sisekujundajate küsisist. Sisustus on pigem pruun, esindades homse päeva antiiki: viiekümnendate digitaalkell, kuuekümnendate uhke kaal, seitsmekümnendate massiivne baarilett. Martini mainitud õllepurgid seisavad milleniümia sümbolina riivil reas. Vaevalt et keegi neid ostab.

Esimene ring, teine ring.

Kolmandaks ringiks jõudis kätte minu kord. Tutvustasin end õllesaali perenaisele Ainole, kes oli märganud mu joonistusvahendeid juba alguses. Tellisin juurde juustu ja vahetasin oma toobi väiksema ehk nullkomakolmese vastu. Ühe einestaja garneeringust panin tähele, et märjakest kallatakse siin ka kahedetsiliitrisesse klaasikesse. Tõeline klaasivabrikulinna kõrts! Toetusin ebaväärikalt leti najale ja tundsin, et ainult Eestis on nii mõnus õlut rüübata. Ja süüa! Sakusmendist

maitsevad esmajoones küüslauguleivad ja oad. Soolvees keedetud põidlaotsasuurused põldoad (mõnikord pekiga ja mõnikord pekita) on eesti köögis mu esimene armastus. Hõrgud küüslauguleivad ja nende tegemine on aga peaaegu et kunsttöök. Kokad reedavad harva oma saladusi, aga teen erandi – harrastustegevust võib alustada väga lihtsate vahenditega. Meie valmistame kodus leivakesi üle-eelmise päeva leivast, kõvast rukkileivast. Sel moel on rohkem lootust saada tulemuseks korralikud krõbedad leivad. Vaja on veel võid, küüslauku ja ühte pliiti, mille keskmise kuumusega ahjus võiga määritud leivakesed valmis küpsetatakse. Küüslauguküüned tuleb asetada kaunital taldrikuäärele, nii et igaüks saab kraapida oma leibadele küüslauku nii palju kui soovib. Ja kui on kibe, võta külma piima.

Perenaine Aino, kuuekümnendate uhke kaal ja kolm kannu.

Õllesaali perenaise olemisest õhkub, et toimetamine sobib talle ja ta naudib klientide lugupidamist. Muheda tegumoega raudleedi on majandanud kõrtsis juba alates 1993. aastast. Seegi ilmnes täiesti juhuslikust repliigist, kui selgus, et õllesaalis sees ei täisetata. „Kas mitte iialgi, mitte kunagi ei ole suitsuvabas saluunis tehtud erandeid?” pärsin karmi reegli kohta ja sain vastuseks, et kõva pakase ajal heidetakse tossajatele siiski armu. Nad võivad tossutada välisukse vahel.

Õllesaali ajaloo on üks huvitav periood, mis pakkus pinget ka Martinile: 1976. aastal avatud õllesaal olla tegutsenud järjepidevalt ka 1980. aastate Gorbatšovi „kuiva seaduse” ehk liigjoomise vastase kampaania ajal. Enamik õllesaali-taolistest kohtadest sulges siis oma ukse, aga mitte Järvakandi õllesaal. „Me lihtsalt otsustasime nii,” vastas Aino mu küsimusele. Aino hakkas meenutama otsust, mis tuli kooskõlastada Rapla rajoonis. Kirjutan oma märkmikusse: „Klaasivabriku juhtkond, Rapla rajooni revisjonikomisjoni esindajad ja Järvakandi alevinõukogu täitevkomitee olid oma töökoosolekul otsustanud, et õllesaal olgu avatud ... Oli vaja mehi soodakotte tassima. Aino jutt.”

Pilt võttis ilmet. Õllesaal oli strateegiliselt oluline punkt vabriku tööhõive seisukohast, sealt leiti kergesti töömehi. Kui õllesaali ukseid oleks kinni löödud, oleksid mehed küla peal laiali ja keegi poleks neid üles leidnud, kui töökäsi tarvits.

Aino lisas nagu muu seas, et ta oli ise ka Rapla rajooni revisjonikomisjoni liige, mille peale Martini nägu särada löi: „Seda ma arvasin, siia on siis koer maetud!” Martini näost järeldasin, et revisjonikomisjoni liikmelisus oli kõva sõna,

nagu oleks suguvõsas oma europarlamentäär põllumajandustoetuste jagamist otsustamas.

Martin jäi vastusega rahule, aga mina mõlgutasin oma mõtteid edasi. Ei tea, äkki Aino solvus, kui me laginal naerma puhkesime. Igatahes saatis ta Endli, majapere-mehe tagatoast kuiva seaduse aegset tahvli tooma. Juba 1985. aastast õllesaalis ametis olev Endel naasis peatselt ja tutvustas alkoholi müügikorda sätestavat tahvli, mille mees oli ise meisterdanud. Endlil oli meeles metsikud faktid: Sakust toodi õlut kaks korda päevas ja januseid saabus kõige kaugematest paikadest. Mitteametlik rekord kuulub lõunaestlastele – Põlva malevalastele, kes olid võtnud villisege ette 340-kilomeetrise teekonna Järvakanti ja tagasi. Saagiks said sellid kuus 50-liitrist õlletünni. Endel jätkas veel, et aastal 1986 või 1987 müüdi õlut nii 1750 liitrit päevas.

Paistab, et Järvakandi õllesaali käekäik on olnud õnnelik. Ja ega tuleviku osaki pole põhjust kurta, selle eest kannab hoolt juunikuu rockfestival. Küsisin Endlilt naljaviluks, kui palju siin ka Rabarocki ajal õlut müüakse, mille peale kõrtsmik tegi silma ja kõndis, tahvel kaenlas, itsitades tagaruumi. Võtsin märjukeseid ja seadsin sammud oma laua suunas, arutledes endamisi, et kui Rabarocki ajal on siin 10 000 saapapaari goote ja hevimehi ja kui kas või iga kümnes kulistab õllesaalis kurgust alla üks või kaks õllekest, siis on käive igati mõnus.

Mika Keränen

Loo autor (vasakul) ja õllesaali peremees Endel tahvliga, millel olev kiri teatab, et õllemüük algab kell 15 ja korraga müüakse kaks kannu koos suupistega.

Fotod: Toomas Dettenborn

Autorist ja tema lugudest

Mika Keränen (s.1973), kes ise nimetab end tartusoomlaseks, on lõpetanud Tartu Ülikooli eesti keele (võõrkeelena) eriala ja töötab põhikohaga Haridus- ja Teadusministeeriumi välissuhete talituse nõunikuna, olles varem olnud ametis Eesti Instituudi Soome filiaalis. Suved saadab Mika mööda kas Eestis või oma juurte juures Soomes Põhja-Karjalas.

„Via Järvakandi“ on üks mitmest Eestimaa loost, mis on kirjutatud eelkõige kaasmaalastele Soomes, tutvustamaks paiku Eestis, mida autorile kõige rohkem meeldivad ja võiksid ehk meeldida teistelegi soomlastele, kui nad vaid teaksid, mida Eesti elu võib pakkuda. Nad teavad küll Tallinnat, Kuressaart, Pärnut ja Haapsalut, kuid seda Eestit, mis on kusalil vahepeal, n.ö liha luude ümber, tihti ei märka.

Kulu põletamine on keelatud

Igal kevadel saavad päästjad hulgaliselt väljakutseid kontrolli alt väljunud põlengutele, mis on alguse saanud tuleohutusnõuete mittetäitmisest kulu ja prahi põletamisel.

Kulu põletamine on igal juhul ohtlik ning võib kaasa tuua suuri kahjusid. Kulu ja prahi põletamisel tuleohutusnõuete mittetäitmise tagajärjel on maha põlenud elumaju. Oskamatus ette näha tuletegemise võimalikke tagajärgi on põhjutanud inimeste hukkumist ning toonud kaasa korvamatut kahju looduskeskkonnale. 2006. aastal registreeris Päästeamet Eestis ligi 5000 kulupõlengut, mille tagajärjel hukkus 4 inimest, neist 3 Lääne-Eestis.

Kulupõletamine on keelatud alates lumesulamisest kuni sügisvihmade saabumiseni ehk ajal, mil looduses on tuleohtlik aeg. Tuleohtliku aja alguse määrab Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituut (EMHI).

Iga inimene peab teadvustama, et lume alt välja sulanud kulu kuivab kevadpäikese ja tuulte mõjul kiiresti ning on väga kergesti süttiv. Süttides levib kullutuli soodsa tuule korral väga kiiresti ning vahel mitmes suunas, mis on peamiseks põhjuseks, et sageli väljub kulupõletamine kontrolli alt. Siiski saab kõige paremini tuleohtu vältida õigel ajal heina niites ning kuiva kuluheina kokku riisudes. Sama käib ka põhu ja muu prahi põletamise kohta.

Tule tegemisel tuleb eelkõige kinni pidada omavalitsuse territooriumil kehtivatest heakorraeskirjadest. Kulu ja prahi põletamine võõral maal on igal juhul keelatud. Maaomanik peab mõistma, et kulu või prahi süüdates langeb kogu vastutus tuletegitajale ning ka kõiki tuleohutusnõudeid järgides võib kulupõletamine ohtu seada meie endi ja kaaskodanike hooned, samuti metsad. **Seega soovime jälgida ka naabreid, kas nemad kulu põletamise keelust kinni peavad.**

Päästeteenistuse hinnangul oleks parim lahendus, kui maaomanik suudaks oma maad niimoodi hooldada ja harida, et ohtlik kulupõletamine ei oleks üks tema kevadtöödest.

Lääne-Eesti Päästkeskus paneb südamele, et kulu põletamine on väga riskantne tegevus, mille tagajärjel on inimesed kaotanud elu ja ka kodu.

* 29. aprillil 2006 kell 17:25 teatati kulupõlengust Saaremaal Varpe külas. Põles 1 ha kulu, kustutustööde käigus leiti hukkunud taluperemes.

* 7. mail 2006 kell 15:42 teatati tulekahjust Pärnumaal Tõstamaa vallas, kus põles elumaja ja kuur. Majast toodi hukkununa välja vanem meesterahvas. Kuur hävis põlengus, elumaja muutus elamiskõlbmatuks. Tulekahju sai alguse kulupõlengust.

* 9. mail 2006 kell 16:39 sai häirekeskus teate kulutulekahjust Raplamaal Arankülas. Põles 60ha kulu ja 40ha metsa, ühe majapidamise hoovist leiti hukkunud naine. Samas hoovis hävis tules kaks kõrvalhoonet, elumaja suudeti tules päästa.

Viktor Saaremets
pressiesindaja
Lääne-Eesti päästkeskus

Vastuvõtjad Järvakandi konstaablipunktis

- Neljapäeviti kell 10.00 – 12.00
(vanemkonstaabel Ragnar Ahtijainen
tel 56227684, 4894721)
 - Teisipäeviti ja reedeti kell 10.00 – 16.00
(politsei juhtivinspektor Angelyca Vaerand
tel 53326900, 4894721)
- Vajadusel saab pöörduda politsei poole ka telefonil 110

KUIDAS TÄHISTADA RAHVUSVAHELIST TÖÖRAHVAPÜHA

1. mail kell 12.00

Järvakandi Gümnaasiumi staadionil

traditsiooniline

HEIDETE PÄEV

Kavas:

- Vasaraheide
- Kuulitõuge
- Odavise
- Kettaheide
- Raskusheide

Kõik võistlevad koos ja vahendite raskus vastavalt vanuseklassile. Tublimatele muidugi meened.

Info: 5289467. Margus Sepp

Õnnitleme

85

Armilda Eerik 10.05.1922

75

Ester Korv 16.05.1932

70

Mai Kurisoo 02.05.1937

Jaan Pajumäe 14.05.1937

1. mail kell 19.00
Järvakandi Rahvamajas
rockansambel

Finnero (Norra)

soojendab **Cramp** (Eesti)

Pilet 100 krooni

Kes tahab, see tantsib, kes soovib, see kuulab

5. mail kell 19.00

Järvakandi Rahvamajas
Vana Baskini teater

Norm Fosteri

TIPSUTAJAD

Osades: Leino Rei (Nukuteatrist),
Marika Korolev, Anne Paluver, Kadri
Adamson ja Vello Janson

pilet 100 krooni,
pensionärid ja
lapsed 90 krooni

Maikuu kultuuriüritusi

- 8. mail kell 15.00 klaasimuseumi õuel **klaasimuseumi klaasikoja avamine**
- 12. mail kell 19.00 **Järvakandi segakoori kontsert** „103. aasta pärast taas kordub kevade...“
- 15. mai. **ühiskülustus teatrisse "Ugala" "Marilyn"**
- 20. mail **Lastelauluvõistlus "Laululind 2007"**

Aleviraamatukogus avatud käsitöönäitus

Järvakandi Aleviraamatukogus saab külastada rahvamaja kunstiringi tööde näitust. Ring on oma lühikese tegutsemisaja jooksul jõudnud valmistada kauneid siidsalle ja ehteid. Vastloodud ringi juhendab Anne Helme. Näitust saab külastada raamatukogu lahtioleku aegadel kuni 13. maini.

Käsitööringi juhendaja Anne Helme näituseksponaatide keskel. Foto: Rita Merekiivi

Alates 15. maist

Järvakandi Aleviraamatukogus
Arne Kiini fotonäitus
LAULULINNUD

Näitus on avatud raamatukogu lahtioleku aegadel juuni lõpuni

18. mail kell 17.00

Järvakandi Aleviraamatukogus
kirjanduslik karneval
ASTRID LINDGREN
TEGELASKUJUD

Täpsustav info kooliraamatukogust või aleviraamatukogust

5. mail

TERVISERAJA AVAÜRITUS

- Kell 13.00 **Järvakandi teine mägirattakross**
 - Registreerimine kohapeal kell 12.00-12.45
 - Distantsid vastavalt vanusele: 2,7 km, 5,4 km, 8,1 km, 10,8 km
 - Võistleja peab kandma **kiivrit** ja sõitma **jalgrattal!**
- Kell 14.00 **Avatud terviserada**
 - Maijooksjatele
 - kevade kepikõndijatele
 - looduses jalutajatele
 - harrastuspedaalitalajatele
 - perega linnulaulu nautijatele
 - sportlik vaba teema

Info 5289467 Margus Sepp

Info: 56567919, Erika Šefer - Müller

Jumalateenistused Järvakandi Pauluse kirikus

- Pühapäeval, 6. mail kell 16.00 armulauaga jumalateenistus
 - Pühapäeval, 20. mail kell 16 **taevaminemispüha** armulauaga jumalateenistus
 - Pühapäeval, 27. mail kell 16.00 **nelipüha** armulauaga jumalateenistus
- Jumalateenistused Järvakandi (Kehtna) Peetri kirikus
- Pühapäeval, 29. aprillil kell 15.30 armulauaga jumalateenistus
 - Pühapäeval, 27. mail kell 15.30 **nelipüha** armulauaga jumalateenistus

Märtsis sündinud

Alex Talistu 03.03.2007

Hanna Vaikre 06.03.2007

Märtsis jäädavalt lahkunud

Elisabet Pauts 30.09.1915 - 02.03.2007

Alla Viertek 02.11.1918 - 11.03.2007

Aada Laane 10.03.1942 - 19.03.2007

OÜ LANDEKER

Ostame kasvavat metsa, metsamaad ja raieõigust

- hind kuni 120000 kr. hektar, (ka läbi raiutud ja hüpoteegiga)
 - ettemaksu võimalus
 - maamõõtmine
 - nõustamine ja abi asjaajamisel.
- Telefon 4894055, 5110415, 5179866, faks 6335576, Rapla, Tallinna mnt 14, kab 322